13/01/2022

Μενδώνη για Γλυπτά του Παρθενώνα: Η κυβέρνηση εργάζεται συστηματικά για την επιστροφή τους

/ Παιδεία και Πολιτισμός

Η κυβέρνηση με πάρα πολύ συστηματικό τρόπο εργάστηκε και συνεχίζει να εργάζεται στην υπόθεση των Γλυπτών του Παρθενώνα, τόνισε η υπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού, Λίνα Μενδώνη, στην Ολομέλεια της Βουλής με αφορμή την κύρωση της Σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για τις Κινηματογραφικές Συμπαραγωγές, όπως και το Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του ΥΠ.ΠΟ.Α και της Κίνας για τη μετάφραση και την έκδοση έργων του λόγου της κλασικής και σύγχρονης βιβλιοπαραγωγής της Κίνας και της Ελλάδας.

Στο πλαίσιο της κύρωσης της Σύμβασης, η υπουργός Πολιτισμού απάντησε στον εκπρόσωπο του ΣΥΡΙΖΑ, Πάνο Σκουρολιάκο, όταν εκείνος είπε ότι ο πρωθυπουργός μιλά απλώς για δανεισμό τους αναγνωρίζοντας έτσι την κυριότητα στους Βρετανούς. «**Η ελληνική κυβέρνηση είχε και συνεχίζει να έχει τη μόνιμη στάση ότι τα Γλυπτά στο Βρετανικό Μουσείο είναι προϊόν κλοπής και δεν αναγνωρίζει νομή και κυριότητα και κατοχή.** Όλα τα άλλα που λέτε εσείς είναι σπέκουλα» επεσήμανε η κ. Μενδώνη.

«Ό,τι και να κάνεις, η επίσημη αλληλογραφία, οι διπλωματικές σχέσεις με τις άλλες χώρες καταγράφονται, δεν μένουν στον αέρα», είπε η υπουργός και αντιπαρέβαλλε τις πρωτοβουλίες της σημερινής κυβέρνησης οι οποίες είχαν ως αποτέλεσμα την ευνοϊκή απόφαση της UNESCO τον περασμένο Σεπτέμβριο, αλλά και την επιστροφή του Θραύσματος του Φάγκαν από την Σικελία στο Μουσείο της Ακρόπολης.

«**Δεν φθάσαμε τυχαία στην απόφαση της UNESCO, αλλά μέσα από μία συστηματική δουλειά και έρχεται η UNESCO και λέει για πρώτη φορά από τη δεκαετία του 1980 ότι εδώ έχουμε ένα διακυβερνητικό θέμα και οφείλει το Ηνωμένο Βασίλειο να συζητήσει ειλικρινά με την Ελλάδα, επισημαίνοντας όλα τα προβλήματα τα οποία δημιουργεί στα ίδια τα γλυπτά η παραμονή στο Βρετανικό Μουσείο.** Γύρισε το θραύσμα από το Παλέρμο. Γύρισε για να μείνει. Πώς έγινε αυτό; Μετά από δεκατέσσερις μήνες συστηματικής δουλειάς. Και δεν το είπαμε εμείς το δεκατετράμηνο, το είπε ο ίδιος ο πάρεδρος της Περιφερειακής Κυβέρνησης της Σικελίας», ανάφερε χαρακτηριστικά η κ. Μενδώνη.

Για ευτυχή συγκυρία «να συνταχθούμε όλοι στην εθνική προσπάθεια να έρθουν πίσω στον φυσικό τους χώρο τα Γλυπτά», έκανε λόγο ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος της ΝΔ, Γ. Κωτσός.

Παρακάτω μπορείτε να διαβάσετε ολόκληρη την ομιλία της υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού:

Πριν μιλήσω για τις δύο προς κύρωση Συμβάσεις, να σχολιάσω αυτά τα οποία ακούστηκαν εκτός του θέματος της σημερινής συνεδρίασης και των κειμένων των Συμβάσεων. Λοιπόν, να δούμε τα μέτρα στήριξης που έχει λάβει η κυβέρνηση. Η κυβέρνηση αυτή έχει λάβει μέτρα για τους κλάδους του Πολιτισμού ήδη από τον Μάρτιο του 2020. Με την αρχή της πανδημίας, η κυβέρνηση αυτή έλαβε μέτρα, τα οποία σε διάφορες κατηγορίες συνοψίζονται: Σε επιστρεπτέες προκαταβολές, αποζημίωση ειδικού σκοπού εργαζομένων σε αναστολή, ασφαλιστικές εισφορές

εργαζομένων σε αναστολή, επιπλέον αποζημιώσεις ειδικού σκοπού, αποζημίωση ενοικίου, αποζημίωση μέσω μητρώου καλλιτεχνών, επιδότηση κενών θέσεων το 2020 και το 2021, έκτακτες επιχορηγήσεις του Υπουργείου Πολιτισμού όχι στους φορείς τους –σε ιδιώτες-, αλλά και στους φορείς του, τα οποία αθροίζουν μέχρι αυτή τη στιγμή 448,5 εκατ. ευρώ, τα οποία ανέφερε και ο εισηγητής μας.

Επιπλέον είναι 300 εκατ. ευρώ από το Ταμείο Ανάκαμψης για τα επόμενα χρόνια, συν περίπου 170 εκατ. ευρώ έκτακτες ενισχύσεις στους πολιτιστικούς φορείς τους εποπτευόμενους από το Υπουργείο Πολιτισμού. Στην πραγματικότητα δηλαδή μιλάμε για περίπου 800 εκατ. ευρώ. Εάν αυτό δεν λέγεται μέριμνα και μέτρα, τότε να δούμε τη δική σας συγκεκριμένη πρόταση ποια θα ήταν, όχι όμως με λόγια, αλλά με αριθμούς, οι οποίοι σας είναι ενοχλητικοί, βεβαίως, να τους ακούτε, καθώς συνεχώς αυτό μας επισημαίνετε, ότι μιλάμε με αριθμούς. Αλλά μόνο οι αριθμοί είναι αυτοί, οι οποίοι αποδεικνύουν την πραγματικότητα. Δεν θα σχολιάσω όλα όσα ακούστηκαν. Θα αναφερθώ μόνο στα του Μητρώου καλλιτεχνών. Ξεκινήσαμε με την έναρξη της πανδημίας από το μηδέν, διότι όπως είπε και ο Υφυπουργός, με απόλυτη επάρκεια και πληρότητα στην Επιτροπή, η πανδημία αυτή δεν δημιούργησε τα προβλήματα.

Η πανδημία αυτή ανέδειξε συσσωρευμένα προβλήματα δεκαετιών. Ξεκινήσαμε, λοιπόν, με το μητρώο καλλιτεχνών, και αυτό το οποίο ακούγαμε από την Αντιπολίτευση είναι ότι πρόκειται για απάτη, για φακέλωμα και προέτρεπε τους καλλιτέχνες να μην εγγραφούν. Αυτά καταγράφονται, και εάν θέλουμε να πάμε σε μία αποθησαύριση ή αποδελτίωση, για να είμαι πιο σαφής, αυτών των οποίων έλεγε τότε η Αντιπολίτευση και οι προσκείμενοι σε αυτήν, θα βρούμε πάρα πολλά τεκμήρια. **Για να χρησιμοποιήσω τώρα τη λέξη «σπέκουλα», την οποία χρησιμοποίησε ο κύριος Σκουρολιάκος, «σπέκουλα» δεν κάνει το Υπουργείο Πολιτισμού, «σπέκουλα» κάνει συστηματικά ο ΣΥΡΙΖΑ διαστρεβλώνοντας την αλήθεια σε όλα τα θέματα. Τα πνευματικά δικαιώματα για παράδειγμα.** Ο Νόμος του 2017 δημιούργησε ένα χαοτικό πλαίσιο. Αν ανατρέξουμε στα τότε Πρακτικά της Βουλής, θα δούμε ότι άλλο ήταν το πνεύμα του Νομοσχεδίου και άλλη ήταν η αιτιολογική έκθεση που το συνόδευε.

Ας μην πάμε, όμως, σε αυτά. Δημιούργησε, λοιπόν, μία χαοτική κατάσταση, με ανεφάρμοστες διατάξεις, και φτάσαμε στο σημείο, να αδειοδοτήσουμε την ΕΔΕΜ τον Φεβρουάριο του 2020. Ναι, μετά από διάφορες πιέσεις σας. Γιατί; Γιατί το Υπουργείο Πολιτισμού αξίωνε και απαιτούσε την εφαρμογή όσων προέβλεπε το δικό σας Νομοσχέδιο. Και ακριβώς, επειδή απαιτούσαμε την εφαρμογή του Νόμου, εντός τριών ημερών αδειοδοτήσαμε την ΕΔΕΜ, από τη στιγμή που κατατέθηκαν οι

προϋποθέσεις του Νόμου. Και γι αυτό και η υπουργική απόφαση του Φεβρουαρίου του 2020 δεν ακυρώθηκε από το Συμβούλιο της Επικρατείας. Γιατί απαιτήσαμε την εφαρμογή του Νόμου. Διαφορετικά η αδειοδότηση θα είχε ήδη ακυρωθεί.

Για να δούμε το θέμα των Γλυπτών του Παρθενώνα, γιατί ακούω και εκεί ότι ο Πρωθυπουργός κάνει «σπέκουλα». Λοιπόν, η κυβέρνηση αυτή από τον Ιούλιο του 2019, με πάρα πολύ συστηματικό τρόπο εργάστηκε και συνεχίζει να εργάζεται γι αυτό το θέμα, για να γίνει το όραμα της Μελίνας πραγματικότητα. Δεν φτάσαμε τυχαία στην απόφαση της UNESCO τον Σεπτέμβριο του 2021. Φτάσαμε μέσα από μία συστηματική δουλειά δυόμισι χρόνων. Και έρχεται η UNESCO τον Σεπτέμβρη και λέει, για πρώτη φορά από τη δεκαετία του 1980, ότι εδώ έχουμε ένα Διακυβερνητικό θέμα, και οφείλει το Ηνωμένο Βασίλειο να συζητήσει ειλικρινά με την Ελλάδα, σημειώνοντας όλα τα προβλήματα που δημιουργεί στα ίδια τα Γλυπτά η παραμονή τους στο Βρετανικό Μουσείο. **Η ελληνική κυβέρνηση είχε και συνεχίζει να έχει την ίδια στάση. Τη μόνιμη θέση, ότι τα Γλυπτά στο Βρετανικό Μουσείο βρίσκονται ως προϊόν κλοπής. Και δεν αναγνωρίζει νομή, κυριότητα και κατοχή.**

Όλα τα άλλα που λέτε είναι «σπέκουλα». Γύρισε το θραύσμα από το Παλέρμο. Γύρισε για να μείνει. Πότε έγινε αυτό; Μετά από 14 μήνες συστηματικής δουλειάς. Και δεν το είπαμε εμείς. Το δεκατετράμηνο, το είπε ο ίδιος ο Πάρεδρος της Περιφερειακής Κυβέρνησης της Σικελίας. Να μην ρωτήσω τί έκανε ο ΣΥΡΙΖΑ για το θέμα των Γλυπτών του Παρθενώνα τα χρόνια της διακυβέρνησής του, γιατί δεν έκανε απολύτως τίποτα, εκτός από κάποιες συμμετοχές σε συνέδρια. Και αυτό το αποδεικνύει το αρχείο του Υπουργείου Πολιτισμού, διότι ό,τι και να κάνεις, η επίσημη αλληλογραφία, οι διπλωματικές σχέσεις με τις άλλες χώρες καταγράφονται, δεν μένουν στον αέρα.

Ας πάμε τώρα να πούμε δυο λόγια για τα νομοσχέδια και για τις δύο κυρώσεις. Η πρώτη Σύμβαση αφορά την αναθεωρημένη σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την Κινηματογραφική Συμπαραγωγή καθώς και το Συναφθέν Μνημόνιο Συνεργασίας με την Κίνα. Θεωρώ ότι ο Υφυπουργός Πολιτισμού Αρμόδιος για τα Θέματα Σύγχρονου Πολιτισμού ανέπτυξε το θέμα με επάρκεια, επομένως εγώ δεν θα μπω σε λεπτομέρειες απλώς θα συνοψίσω επιτελικά και θα δώσω απαντήσεις στα ερωτήματα τα οποία τέθηκαν. Η Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης υπεγράφη στο Ρότερνταμ της Ολλανδίας τον Ιανουάριο του 2017 ενώ η πρώτη Σύμβαση είχε υπογραφεί τον Οκτώβριο του 1992 και τέθηκε σε εφαρμογή την 1η Απριλίου του 1994 και έχει κυρωθεί από 43 κράτη-μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ωστόσο η τροποποίηση του Κανονισμού Σύστασης του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ενίσχυσης των Κινηματογραφικών και Οπτικοακουστικών Συμπαραγωγών

Eurimages το οποίο παρακολουθεί την τήρηση της Σύμβασης προς την κατεύθυνση της διέρευνσης με κράτη μη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, η τεχνολογική και χρηματοοικονομική πρόοδος που έχει συντελεστεί στον τομέα της κινηματογραφικής δημιουργίας καθώς και το έντονο ενδιαφέρον που εκδηλώνεται παγκοσμίως για πολυμερείς διεθνείς κινηματογραφικές συμπαραγωγές είχαν καταστήσει αναγκαία την αναθεώρηση της προυφιστάμενης σύμβασης και την αντικατάστασή της από την προς κύρωση σύμβαση. Με την αναθεώρηση παρέχεται η δυνατότητα διεύρυνσης του πεδίου ισχύος της τελευταίας σε χώρες εκτός του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Επιπρόσθετα η σύμβαση επικαιροποιείται βάσει των τεχνολογικών και χρηματοοικονομικών εξελίξεων και απλουστεύονται οι διαδικασίες εφαρμογής της. Τι σημαίνει στην πραγματικότητα η αναθεώρηση αυτή για τους παραγωγούς, διότι αυτοί είναι που μας ενδιαφέρουν. Όπως προκύπτει σαφώς, τόσο από το προοίμιο όσο και από το περιεχόμενο των άρθρων της σύμβασης, έχει ιδιαίτερη σημασία για τους Έλληνες παραγωγούς δεδομένου ότι με την αναθεώρηση διευκολύνεται περαιτέρω η συμμετοχή τους σε ταινίες διεθνούς συμπαραγωγής και ενισχύεται η
εξωστρέφειά τους.

Ειδικότερα οι αναλογίες συμμετοχής σε συμπαραγωγές διαφοροποιούνται προς το ευνοϊκότερο σε σχέση με την σύμβαση του 1992 καθώς μειώνεται το ελάχιστο και αυξάνεται το μέγιστο ποσοστό συνεισφοράς. **Με τον τρόπο αυτό οι Έλληνες παραγωγοί μπορούν πλέον να συμμετέχουν με μικρότερο ποσοστό σε μια διεθνή συμπαραγωγή υψηλού προϋπολογισμού και να καταστούν αποκλειστικοί ιδιοκτήτες εκμετάλλευσης του έργου στην Ελλάδα και την Κύπρο καθώς και ιδιοκτήτες εκμετάλλευσης κατά το αναλογούν ποσοστό τους στον υπόλοιπο κόσμο. Θα ήθελα επίσης να τονίσω ότι το όφελος των Ελλήνων παραγωγών επεκτείνεται και στις ταινίες διεθνούς συμπαραγωγής ελληνικής πρωτοβουλίας όπου ο εκάστοτε ελληνικός όμιλος μπορεί να εξασφαλίσει το μέγιστο ποσοστό σε ταινίες μεσαίου ή χαμηλού προϋπολογισμού με ελάχιστη συμμετοχή άλλων χωρών οι οποίες όμως υποχρεούνται να αναγνωρίσουν την ταινία ως εθνική και να της εξασφαλίσουν εμπορική καριέρα στη χώρα τους ως εθνική ταινία.**

Τέλος, η σύμβαση έχει ιδιαίτερη σημασία για τους Έλληνες παραγωγούς ταινιών καθώς μπορεί να εφαρμοστεί και ως διακρατική σύμβαση με όσες χώρες την υπογράφουν ακόμα και με τις χώρες με τις οποίες η Ελλάδα δεν έχει υπογράψει ακόμα διακρατική συμφωνία για τις κινηματογραφικές παραγωγές. Το δεύτερο προς κύρωση νομοσχέδιο αφορά το Μνημόνιο Συνεργασίας μεταξύ του

Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, της Ελληνικής Δημοκρατίας και της Κρατικής Διοίκησης Τύπου, Εκδόσεων, Ραδιοφώνου, Κινηματογράφου και Τηλεόρασης της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας σχετικά με το «Έργο μετάφρασης και έκδοσης έργων του λόγου της κλασικής και σύγχρονης βιβλιοπαραγωγής της Ελλάδας και της Κίνας».

Για να μην μπω σε επιμέρους λεπτομέρειες γιατί όλα αυτά τα έχει αναπτύξει ο Υφυπουργός, θα πω μόνο δυο λόγια. Για την υλοποίηση των όρων του εν λόγω μνημονίου με απόφασή μου, και λαμβάνοντας υπόψη τα εισηγητικά σημειώματα των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου έχει ήδη συγκροτηθεί από τις 4 Μαρτίου του 2020 ομάδα εργασίας συντονισμού. Αυτό που προβλέπεται δηλαδή στο άρθρο 5 η οποία αντικαθιστούσε την προηγούμενη επιτροπή που αν και είχε συσταθεί από τις 2 Αυγούστου του 2017, δεν είχε ολοκληρώσει το έργο της και πολλά από τα μέλη της εντωμεταξύ παραιτήθηκαν.

Η νέα συγκροτηθείσα συντονιστική ομάδα έχει ήδη καταλήξει σε κατάλογο τουλάχιστον 100 έργων, ο οποίος θα προταθεί στην κινεζική πλευρά. Από τα 100 έργα τα οποία θα προταθούν προβλέπεται η μετάφραση, δημοσίευση και έκδοση τουλάχιστον 25 τίτλων από κάθε μέρος. Από τις διατάξεις του προτεινόμενου Σχεδίου Νόμου θα προκληθεί δαπάνη η οποία σχετίζεται με το κόστος μετάφρασης, έκδοσης και διανομής στην Ελλάδα έργων του λόγου της κλασικής και σύγχρονης βιβλιοπαραγωγής της Κίνας. Το ύψος της εν λόγω δαπάνης η οποία θα καλυφθεί από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Πολιτισμού εκτιμάται στο ποσόν των 200.000 ευρώ για το χρονικό διάστημα της πενταετίας.

Κλείνοντας θα ήθελα να επισημάνω ότι η υιοθέτηση των δύο συμφωνιών είναι δεδομένο ότι θα ενισχύσει την συνεργασία της Ελλάδας με τους καθ’ ύλην αρμοδίους φορείς άλλων κρατών προς ενίσχυση και στήριξη του Πολιτισμού και έρχεται να συμπληρώσει τις δράσεις που ήδη έχουμε αναλάβει για τη στήριξη του κινηματογράφου, ενός τομέα που διαρκώς αναπτύσσεται και έχει τεράστιο οικονομικό εκτόπισμα σε κάθε χώρα, επομένως και στη χώρα μας.

Σε κάθε περίπτωση, η ενίσχυση των κινηματογραφικών συμπαραγωγών ως μέσων έκφρασης πολιτιστικής πολυμορφίας και η θέσπιση κοινών κανόνων που μειώνουν τους περιορισμούς ή ενθαρρύνουν τη συνεργασία διευκολύνει τις κινηματογραφικές συμπαραγωγές και αποτελεί ένα ακόμα βήμα προς την υπεράσπιση της πολιτιστικής πολυμορφίας των συμβαλλομένων μερών η οποία συνιστά καθοριστικό χαρακτηριστικό της ανθρωπότητας σύμφωνα με τη Σύμβαση της UNESCO του 2005 για την Προστασία και την Προώθηση της Πολυμορφίας των Πολιτιστικών Εκφράσεων.

Επί των κατατεθέντων βουλευτικών τροπολογιών του ΣΥΡΙΖΑ. Κατετέθησαν οι δύο τροπολογίες – για να μην τις επαναλαμβάνω – για τη μεν πρώτη θα συνεννοηθούμε και θα αξιολογήσει το καθ' ύλην αρμόδιο Υπουργείο Οικονομικών το τι πρέπει να γίνει. Για τη δεύτερη που αφορά στο δημόσιο δανεισμό, σας είπε και ο Υφυπουργός ότι ήδη επεξεργαζόμαστε ένα ολοκληρωμένο θεσμικό πλαίσιο το οποίο θα κατατεθεί σε ένα από τα προσεχή νομοσχέδια του Υπουργείου αφού γίνει η αναγκαία διαβούλευση με τους ενδιαφερομένους φορείς. Και φυσικά με τον αρμόδιο εποπτευόμενο φορέα για θέματα πνευματικής ιδιοκτησίας που είναι ο ΟΠΙ. Ως εκ τούτου οι τροπολογίες δεν γίνονται δεκτές.

Συμπερασματικά υπό το πρίσμα των ως άνω εκτεθέντων θεμάτων και ως προς το αντικείμενο, τους σκοπούς και το περιεχόμενο των δύο συμφωνιών σας ζητώ την ψήφιση του Σχεδίου Νόμου προκειμένου να κυρωθούν με τυπικό νόμο συμβάλλοντας με αυτό τον τρόπο στη διάχυση του ελληνικού πολιτισμού και στην εδραίωση των Ελλήνων παραγωγών στο διεθνές προσκήνιο.

Διαβάστε τις τοποθετήσεις της κ. Λίνας Μενδώνη στη Βουλή: Ψηφίστηκαν από τη Βουλή η Σύμβαση Συμβουλίου της Ευρώπης για κιν.παραγωγές και Μνημ. Συνεργασίας με την Κίνα για μεταφράσεις